

Mangfold er en berikelse

Taler

Erna Solberg

Dato

9 november 2017

Sted

Oslo

Omstendigheter

Markeringen av krystallnatten

1 Kjære alle sammen

9. november er en spesiell dag. En mørk dag i vår europeiske historie.

5 Krystallnatten 1938 var innledningen til nazistenes stadig mer systematiske forfølgelse av jødene. Vi kjenner alle hvor det endte, i holocaust.

I dag - 79 år etter - må vi fortsatt stå samlet mot hets og diskriminering av jøder.

10 I ettertid er det mye å lære av mellomkrigstidens Tyskland. Forfølgelsen av jødene startet hverken med konsentrasjonsleirene eller krystallnatten. Over tid ble det en gradvis tegnet et fiendebilde av jødene. Gamle fordommer ble forsterket av nye konspirasjonsteorier.

15 Etter 1945 håpet mange at antisemittismen ble utryddet. Dessverre gikk det ikke slik - og vi er ennå ikke i mål.

På nettsteder kommer antisemittiske holdninger jevnlig frem.

20 Konspirasjonsteorier, skjulte og åpne antisemittiske holdninger dukker opp på nye måter.

I Italia har fotballfans spredtbilder av holocaust-offeret Anne Frank, kledd i motstanderlagets drakter, sammen med antisemittiske uttalelser. Heldigvis reagerte klubben.

25

I sommer har nynazister marsjert i gatene. I Sverige og i Norge.

30 Jødiske barn kan oppleve hets og trakassering som følge av sin bakgrunn. Jøde
brukes som skjellsord i norske skolegårder. Vitser om gassovner og
utryddingsleire slenges ut - uten at alle forstår alvoret bak.

Også andre minoriteter opplever hets og trakassering.

35 Vi skal ikke akseptere at fordommer og hets får spre seg i samfunnet. I fjor høst
la derfor regjeringen frem to viktige satsinger:

En handlingsplan mot antisemittisme og en strategi mot hatefulle ytringer.

40 Mange av tiltakene er rettet mot skoler, barn og unge. Det er ikke tilfeldig, tiltak
i skolen når bredt ut. Her skal demokratiske verdier fremmes, og fordommer
mot grupper motarbeides.

45 Et av tiltakene vi vet virker - er såkalte veivisere. Det er ungdommer som reiser
rundt i landet for å forteller om sin bakgrunn, kultur og hverdag til skoleelever.
Gjennom å møte andre ungdommer forebygger de fordommer.

Fordommer spres også på internett. På nettsteder får likesinnede bekreftet sine
egne fordommer. Barn og unge må lære å ha et kritisk blikk på informasjon de
50 finner på nettet.

Vi vil ha mer kunnskap om forebygging på nett. Men hver og en av oss kan også
gjøre mer.

55 - Vi kan si fra når vi hører jøde blir brukt som skjellsord.

- Vi kan skrive svar når fordommene spres på sosiale medier.

- Vi kan ta til motmæle når hets og trusler skremmer viktige stemmer fra å ytre
60 seg.

Det norske samfunnet er mangfoldig. Norge er jøder, muslimer, ateister,
kristne, samer, rom, heterofile og homofile - og mye, mye mer.

65 Og med et større mangfold kommer oppleves det kanskje at det dukker opp
noen nye utfordringer.

Ja, det kan virke nytt

70

Ja, det kan virke annerledes

Ja, det kan til og med virke utfordrende

75 Men, det kommer så mye mer også.

For det er jo også spennende,

Det er lærerikt,

80

utviklende og

nyttig.

85 Med andre ord. Mangfold er en berikelse.

De siste månedene har mange fått med seg bidragene fra "De skamløse jentene".

Det er jenter med minoritetsbakgrunn som viser hvordan sosial kontroll - fra storsamfunnet og innad i minoriteten - brukes for å hindre dem i å leve fritt og å

90 gjøre noe som ikke er ønsket.

Derfor skal vi skal jobbe for mer kunnskap om hverandre - og mindre
fordommer.

95 - Kunnskap gir raushet - i stedet for mistenksomhet.

- Kunnskap gir varme - i stedet for hat.

Jeg er glad for at mange stiller opp på denne markeringen, som Det Mosaiske

100 Trossamfund og Antirasistisk senter står bak, og hvor Nationaltheateret også
bidrar.

Det viser noen av de mange kreftene som jobber mot hets og diskriminering, og
for et samfunn med plass til alle. Slik hindrer vi at fordommene får overta. Slik

105 hindrer vi en ny krystallnatt i Europa.

Takk for meg.

110

Kilde

regjeringen.no

Emner

Andre verdenskrig, Antisemittisme, Appell, Jøder, Krystallnatten

115

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/mangfold-er-en-berikelse>

120

125

130

135

140